

Sygn. akt IV U 15/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 grudnia 2018r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Katarzyna Antoniak

Protokolant	st. sekr. sądowy Marta Żuk
-------------	----------------------------

po rozpoznaniu w dniu 7 grudnia 2018r. w Siedlcach na rozprawie

odwołania L. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 4 grudnia 2017 r. (Nr (...))

w sprawie L. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o prawo do renty rodzinnej

I. zmienia zaskarżoną decyzję i ustala prawo L. D. do renty rodzinnej po J. D. od 1 lipca 2017 roku do 6 lutego 2021 roku;

II. przyznaje i nakazuje wypłacić z sum Skarbu Państwa (kasa Sądu Okręgowego w Siedlcach) na rzecz adv. P. B. kwotę 166,05 (sto sześćdziesiąt sześć i 05/100) złotych w tym należny podatek od towarów i usług tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu na rzecz L. D..

Sygn. akt: IV U 15/18

UZASADNIENIE

Decyzją z 4 grudnia 2017r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie przepisów ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych odmówił L. D. prawa do renty rodzinnej po J. D. wskazując, że całkowita niezdolność do pracy nie powstała u ubezpieczonej przed 16-tym rokiem życia lub w czasie nauki w szkole ,tj. w okresie od 1 września 1994r. do 31 sierpnia 1997r.

Odwołanie od w/w decyzji złożyła L. D. wnosząc o jej zmianę i ustalenie jej prawa do renty rodzinnej. W uzasadnieniu stanowiska wskazała, że od dziecka jest osobą niepełnosprawną, ma problemy z oddychaniem i zaburzenia psychiczne, co powoduje, że jest całkowicie niezdolna do pracy. Za życia matki ubezpieczona była od niej zależna fizycznie i finansowo. Aktualnie jej jedynym źródłem dochodu jest renta socjalna, która nie jest wystarczająca

do zaspokojenia jej podstawowych potrzeb życiowych (odwołanie ubezpieczonej wraz z załącznikami k.1-12 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, wskazując że zaskarżona decyzja wydana została na podstawie orzeczenia lekarza orzecznika ZUS i komisji lekarskiej ZUS, którzy stwierdzili u ubezpieczonej całkowitą niezdolność do pracy, wskazując jednocześnie, że niezdolność ta nie powstała przed ukończeniem 16. roku życia oraz w okresie nauki w szkole od 1 września 1994r. do 31 sierpnia 1997r. Ponadto organ rentowy stwierdził, że odwołanie ubezpieczonej nie wnosi do sprawy żadnych nowych dowodów faktycznych lub prawnych, które uzasadniałyby zmianę tej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.13-14 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 30 czerwca 2017r. zmarła matka ubezpieczonej L. D.– J. D.(odpis skrócony aktu zgonu k. 9 akt rentowych za wnioskiem o rentę rodzinną z 13 lipca 2017r.). W chwili śmierci J. D. uprawniona była do emerytury (decyzja z 3 grudnia 2013r. o przyznaniu emerytury J. D. od 21 listopada 2013r. k.10 akt emerytalnych J. D.).

W dniu 13 lipca 2017r. wpłynął do organu rentowego wniosek ubezpieczonej o rentę rodzinną po J. D. (wniosek o rentę rodzinną z 13 lipca 2017r. k.1-7 akt rentowych). Rozpoznając wniosek ubezpieczonej, organ rentowy skierował ją na badanie przez lekarza orzecznika ZUS, a następnie przez komisję lekarską ZUS, który w orzeczeniu z 28 sierpnia 2017r. stwierdził, że ubezpieczona jest całkowicie niezdolna do pracy do 30 kwietnia 2018r., przy czym niezdolność ta nie istniała przed ukończeniem przez nią 16-tego roku życia (orzeczenie lekarza orzecznika z 28 sierpnia 2017r. k. 12 akt rentowych). Na skutek sprzeciwu ubezpieczonej od powyższego orzeczenia lekarza orzecznika, ubezpieczona skierowana została na badanie przez komisję lekarską ZUS, która w orzeczeniu z 29 września 2017r. również ustaliła, że ubezpieczona jest całkowicie niezdolna do pracy do 30 kwietnia 2018r., a niezdolność ta powstała po ukończeniu przez nią 16-tego roku życia (sprzeciw ubezpieczonej od orzeczenia lekarza orzecznika ZUS k.26 akt rentowych – tom dokumentacji medycznej dot. ubezpieczonej i orzeczenie komisji lekarskiej ZUS z 29 września 2017r. k.14 akt rentowych). Lekarz orzecznik ZUS w kolejnym orzeczeniu z 25 października 2017r. dodał, że całkowita niezdolna do pracy orzeczona do 30 kwietnia 2018r. nie powstała u ubezpieczonej w okresie uczęszczania do szkoły ,tj. od 1 września 1994r. do 31 sierpnia 1997r. (orzeczenie lekarza orzecznika ZUS z 25 października 2017r. k.15 akt rentowych). Na podstawie powyższych orzeczeń, zaskarżoną decyzją z 4 grudnia 2017r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił ubezpieczonej prawa do renty rodzinnej wskazując, że nie spełnia przesłanek do jej nabycia na podstawie przepisów ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż całkowita niezdolność do pracy nie powstała u niej przed ukończeniem 16. roku życia lub w okresie nauki w szkole (decyzja z 4 grudnia 2017 k.16 akt rentowych).

Ubezpieczona urodziła się w dniu (...) W dniu śmierci matki J. D., a zatem 30 czerwca 2017r., ubezpieczona miała ukończone 40 lat. Ubezpieczona ma wykształcenie zawodowe – kucharz (świadcstwo ukończenia szkoły zawodowej z 20 czerwca 1997r. k.12 akt sprawy). Ubezpieczona nigdy nie pracowała w zawodzie.

Od 1 kwietnia 2006r. ubezpieczona uprawniona była do renty socjalnej, ostatnio na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach z 2 lutego 2016r., który po rozpoznaniu sprawy pod sygnaturą IV U 777/15 ustalił ubezpieczonej prawo do renty socjalnej od 1 maja 2015r. do 30 kwietnia 2018r. (decyzja ZUS o przyznaniu renty socjalnej z 11 maja 2006r. k. 9 akt rentowych, wyrok Sądu Okręgowego w Siedlcach z 2 lutego 2016r. k.40 akt sprawy o sygnaturze IV U 777/15 i decyzja z 17 marca 2016r. wykonującą w/w wyrok Sądu o przyznaniu renty socjalnej k.83 akt rentowych o rentę socjalną).

Ubezpieczona cierpi na astmę oskrzelową przewlekłą stopnia ciężkiego z krytycznymi parametrami wentylacyjnymi oraz rozstrzenia oskrzeli. Ubezpieczona od wczesnego dzieciństwa jest leczona i hospitalizowana z powodu nawracających zapaleń płuc. Wielokrotne badania spirometryczne o porównywalnych wynikach, wykonywane na przestrzeni lat, pozwalają na stwierdzenie ciężkiego stopnia zmian obturacyjnych oskrzeli z obniżeniem pojemności życiowej stopnia umiarkowanego. Zmiany te są nieodwracalne, przewlekle postępujące i powodujące nieodwracalne, postępujące uszkodzenie sprawności wentylacyjnej płuc w przebiegu astmy oskrzelowej. W badaniach radiologicznych

stwierdzono obecność rozstrzeni oskrzeli, zlokalizowanych w polach górnych obu płuc oraz dolnych, będących wynikiem trwającego od dzieciństwa przewlekłego procesu zapalnego w ścianie oskrzeli z nadprodukcją i zaleganiem gęstego śluzu, co spowodowało destrukcję ścian oskrzeli i wystąpienie rozstrzeni oskrzeli z pociągania. Nakładające się procesy patologiczne dotyczące oskrzela w swoim wieloletnim przebiegu poskutkowały obniżeniem rezerw wentylacyjnych w stopniu ciężkim wraz z towarzyszącym im obniżeniem pojemności życiowej płuc w stopniu umiarkowanym. Powyższe zmiany w spirometrii są wyrazem istniejącej u ubezpieczonej niewydolności oddechowej. Przebieg wskazanych schorzeń pulmonologicznych jest nieodwracalny a obserwowane wartości parametrów wentylacyjnych utrzymują się na granicy całkowitej niewydolności oddechowej. Ubezpieczona wymaga leczenia ambulatoryjnego. Wskazane jest, aby prowadziła bardzo oszczędny tryb życia, bowiem każde zaostrzenie astmy może być dla niej niebezpieczne. Powyższy stan powoduje, że ubezpieczona jest całkowicie niezdolna do pracy, a przewidywany okres trwania tej niezdolności to 6 lutego 2021r. Stwierdzona u ubezpieczonej całkowita niezdolność do pracy powstała w okresie nauki ubezpieczonej w szkole ,tj. przed 31 sierpnia 1997r. i trwa nieprzerwanie. Ubezpieczona cierpi ponadto na upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim oraz zaburzenia adaptacyjne o łagodnym przebiegu, które nie powodują u niej całkowitej niezdolności do pracy (opinia biegłych: pulmonologa M. S., psychiatry J. U. i psychologa N. W. k.37-39 akt sprawy oraz uzupełniająca opinia biegłego pulmonologa M. S. z 25 października 2018r. k.91 akt sprawy).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej L. D. podlegało uwzględnieniu.

Zgodnie z art.65 ust.1 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015r., poz.748 ze zm.), zwanej dalej ustawą emerytalną, renta rodzinna przysługuje uprawnionym członkom rodziny osoby, która w chwili śmierci miała ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy lub spełnia warunki wymagane do uzyskania jednego z tych świadczeń.

Natomiast, zgodnie z art.68 ust.1 ustawy emerytalnej, dzieci własne, dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobione mają prawo do renty rodzinnej:

1. do ukończenia 16 roku życia,
2. do ukończenia nauki w szkole, jeżeli przekroczyły 16. rok życia, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia 25. roku życia, albo
3. bez względu na wiek, jeżeli stały się całkowicie niezdolne do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolne do pracy w okresie, o którym w pkt 1 i 2 ,tj. do ukończenia 16. roku życia lub do ukończenia nauki w szkole, jeżeli przekroczyły 16. rok życia, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia 25. roku życia.

W myśl art.12 ust.1, 2 i 3 ustawy niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu, przy czym całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, a częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Rozstrzygnięcie o zasadności odwołania ubezpieczonej od decyzji organu rentowego odmawiającej jej prawa do renty rodzinnej wymagało ustalenia, czy ubezpieczona jest całkowicie niezdolna do pracy, a jeżeli tak, to czy całkowita niezdolność do pracy powstała u ubezpieczonej przed ukończeniem przez nią 16 – tego roku życia, tj. przed 26 marca 1993r. lub w trakcie nauki w szkole ,tj. do 31 sierpnia 1997r. W sprawie niesporne jest, że matka ubezpieczonej J. D. w chwili śmierci uprawniona była do emerytury. W celu ustalenia, czy ubezpieczona jest całkowicie niezdolna do pracy i kiedy powstała taka niezdolność, Sąd zasięgnął opinii specjalistów z zakresu schorzeń występujących u ubezpieczonej. Sporządzona na tę okoliczność opinia biegłych dała podstawy do ustalenia, że ubezpieczona cierpi na schorzenia psychiczne – lekkie upośledzenie umysłowe i łagodne zaburzenia adaptacyjne, które nie powodują u

niej niezdolności do pracy oraz na schorzenia pulmonologiczne pod postacią astmy oskrzelowej przewlekłej stopnia ciężkiego i rozstrzenia oskrzeli, które czynią ubezpieczoną osobą całkowicie niezdolną do pracy, a przewidywany okres trwania tej niezdolności to 6 lutego 2021r. Z opinii biegłego lekarza pulmonologa (w kształcie po jej uzupełnieniu w dniu 25 października 2018r. k.91 akt sprawy) jednoznacznie wynika, że stwierdzona u ubezpieczonej całkowita niezdolność do pracy powstała przed 31 sierpnia 1997r., a zatem w okresie nauki ubezpieczonej w szkole i jednocześnie przed ukończeniem przez nią 25. roku życia i trwa nieprzerwanie do chwili obecnej, a przewidywany okres jej trwania to 6 lutego 2021r. Biegła wskazała, że ubezpieczona już w dzieciństwie przewlekłe chorowała na zapalenia płuc i była z tego powodu wielokrotnie hospitalizowana, a z upływem czasu stan ubezpieczonej ulegał dalszemu pogorszeniu, tak iż wieku 40 lat ubezpieczona osiągnęła niemal krytyczne parametry w badaniach czynnościowych. Analizując powyższą opinię Sąd doszedł do przekonania, że stanowi ona wiarygodny dowód w sprawie, gdyż wydana została przez specjalistów z zakresu schorzeń występujących u ubezpieczonej, a ponadto poprzedzona była analizą dokumentacji medycznej ubezpieczonej i jej badaniem. Opinia jest spójna i należy uzasadniona.

Wobec powyższego, Sąd doszedł do przekonania, że ubezpieczona spełnia wszystkie przesłanki wymagane ustawą uprawniające do renty rodzinnej po zmarłej matce – J. D.. Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd na podstawie art.477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji wyroku.

O kosztach nieudzielonej pomocy prawnej udzielonej ubezpieczonej z urzędu przez adw. P. B., Sąd orzekł na podstawie §15 ust.2 w zw. z §4 ust.3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przed adwokata z urzędu (Dz.U. z 2016r., poz.1714). Przyznana kwota stanowi 1,5 krotność stawki minimalnej i należy podatek VAT.